

KOMENTÁR k ročnému výkazu o kultúrno-osvetovej činnosti za rok 2012

Spravodajskými jednotkami pre ročné štatistické zisťovanie o kultúrno-osvetovej činnosti za rok 2012 boli obce a mestá SR, regionálne osvetové strediská a vybrané kultúrne inštitúcie. Z celkového počtu spravodajských jednotiek 2 970 ich ročný štatistický výkaz o kultúrno-osvetovej činnosti odovzdalo 2 370 (79,8%), čo je o 85 viac ako v minulom roku. Opakovala sa situácia z minulých rokov, keď veľká časť výkazov bola neúplne vyplnená (chýbali najmä hospodárske ukazovatele) a v údajoch sa v dôsledku nesprávneho chápania požadovaných informácií objavovali chybné hodnoty. Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí odovzdal negatívne hlásenie s komentárom že sami nie sú organizátormi žiadnych podujatí vykazovaných vo formulári a žiadal v budúcnosti vyradiť ich organizáciu zo zoznamu subjektov povinných predkladať výkaz.

Počet kultúrno-osvetových zariadení oproti minulému roku stúpol o 477 na 3 312, z toho počet kultúrno-osvetových zariadení s právnou formou o 544 na 1 066. Tento výrazný nárast bol zapríčinený zmenou metodiky, keď boli tento rok do výkazníctva zaradené aj všetky miestne odbory Matice slovenskej.

Pokračoval dlhodobý trend poklesu počtu kultúrnych pracovníkov, keď i v tomto roku ich počet opäť klesol o 131,91 na 2 296,14.

Celkový počet uskutočnených kultúrno-osvetových podujatí oproti minulému roku klesol o 1 023 na 72 513. Počet súťaží, prehliadok a festivalov vzrástol o 710 na 5 387. Počet uskutočnených výchovno-vzdelávacích podujatí klesol o 1 616 na 15 030 a pokračoval tak v zostupnom trende z predchádzajúcich rokov. Spravodajské jednotky často nesprávne chápali spôsob vykazovania najmä cyklických vzdelávacích podujatí, keď namiesto počtu opakujúcich sa podujatí vykazovali celkový počet ich opakovaní. Nárast zaznamenal počet realizovaných kultúrno-spoločenských podujatí o 541 na 30 540. Počet iných podujatí klesol o 658 na 21 556.

Napriek nárastu počtu súťaží, prehliadok a festivalov klesol počet ich návštevníkov oproti minulému roku o 223 595 na 1 894 805, ale zostáva aj tak na vyššej úrovni ako v predchádzajúcich rokoch.

Rast zaznamenal celkový počet vydaných tlačovín o 938 na hodnotu 6 207, pričom narástol počet tlačovín vykazovaných ako dokumentačná činnosť (tlačoviny bez ISBN alebo ISSN) o 2 436 na hodnotu 5 558 a naopak počet vydaných publikácií (tlačoviny s ISBN alebo ISSN) klesol o 1 498 na 649. Táto zmena v štruktúre bola zapríčinená jednou spravodajskou jednotkou, ktorá väčšie množstvo tlačovín vykazovaných v predminulom roku mylne ako publikácie presunula do dokumentačnej činnosti.

S výnimkou finančných príspevkov z kapitoly ústredných organov štátnej správy, ktoré klesli o 743 839,71 Eur na 6 540 833,22 Eur, rástli finančné príspevky na kultúrnu činnosť z VÚC o 252 059,48 Eur na 6 031 912,80 Eur a z rozpočtu obcí o 4 263 666,69 Eur na 34 058 517,42 Eur. Narástli tiež tržby za predaj o 228 355,11 Eur na 5 384 522,24 Eur, tržby z prenájmu o 136 703,23 Eur na 3 864 879,86 Eur a iné výnosy o 268 975,47 Eur na 4 339 568,27 Eur.

V priamych nákladoch na kultúrnu činnosť prišlo ku korekcii výrazného nárastu v minulom roku keď klesli o 7 388 116,73 Eur na 26 375 003,06 Eur a vrátili sa tak na úroveň

z predchádzajúcich rokov. Výška mzdových nákladov vzrástla o 637 548,22 Eur na 17 860 773,92 Eur. Celková výška prevádzkových nákladov bola 20 339 011,49 Eur. Náklady na opravy a údržbu klesli o 297 131,24 Eur na 3 070 387,32 Eur. Kapitálové výdavky narástli o 393 100,9 Eur na 5 008 082,50 Eur.

Potvrdil sa trend zvyšovania počtu kolektívov záujmovo-umeleckej činnosti vo všetkých vekových kategóriách. Spolu o 1 108 na 7 019. Rovnako narástol počet členov kolektívov o 11 389 na 102 870. Pokračoval tiež trend rastu počtu jednotlivcov venujúcich sa záujmovo-umeleckej činnosti o 403 na 10 369.

V oblasti mimoumeleckej činnosti narástol počet kolektívov o 107 na 1 068 a tiež počet členov kolektívov o 44 na 18 834. Počet jednotlivcov venujúcich sa mimoumeleckej činnosti mierne klesol o 70 na 6 095.

Spracoval: Ivo Šimunek, Národné osvetové centrum